

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 36/4

25 նոյեմբերի 2016թ.

Քննարկվեց Ա/Ձ Սոնա Սիմոնյանի գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Հրազդանի ՏՀՏ 30.08.2016թ. թիվ 2132164 ակտի դեմ:

Ա/Ձ Սոնա Սիմոնյանի գանգատում բերված փաստարկները.

Սույն թվականի օգոստոսի 24-ին Ա/Ձ Սոնա Սիմոնյանը (այսուհետ նաև՝ գանգատաբեր) ստացել է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Հրազդանի ՏՀՏ պետի ժամանակավոր պաշտոնակատարի 19.08.2016թ. թիվ 03-1597 և 03-1598 գրությունները, որոնց կցված էին թիվ 2132164 ակտի նախագծի և թիվ 2132164/2 արձանագրության օրինակները: Գրությունից և ակտի նախագծից հայտնի է դարձել, որ սույն թվականի օգոստոսի 10-ին հարկային մարմնի կողմից կատարվել է ստուգում Ծաղկաձոր քաղաքի Պահլավունյաց փողոց 38 հասցեում գտնվող հանրային սննդի օբյեկտում: Գրության համաձայն ստուգումն իրականացվել է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Հրազդանի ՏՀՏ պետի կողմից 09.08.2016թ.-ի թիվ 2132164 հանձնարարագրի հիման վրա: 26.08.2016թ. ներկայացվել են առարկություններ՝ ակտի նախագծի վերաբերյալ, մասնավորապես նշելով, որ արձանագրված մակերեսը չի հանդիսանում գործունեության մակերես, բացի այդ, չի ներկայացվել հանձնարարագրի օրինակը:

Օգոստոսի 31-ին գանգատաբերը ստացել է Հրազդանի ՏՀՏ պետի 30.08.2016թ. թիվ 02-1659 գրությունը, որին կցված էին 2132164 ստուգման ակտը, 2132164/1 արձանագրության պատճենը և 2132164/3 արձանագրության օրինակը: 2132164/1 արձանագրության համաձայն գանգատաբերը մասնակցել է արձանագրության կազմմանը և ստորագրել է արձանագրությունը, ինչը չի համապատասխանում իրականությանը: Ներկայացված առարկությունների վերաբերյալ ստուգման ակտը պարունակում է ընդամենը «չեն ընդունվել» նշումը:

Սեպտեմբերի 28-ին գանգատաբերը գրավոր դիմել է ՏՀՏ պետին՝ հարկային մարմնում առկա ստորագրված հանձնարարագրի օրինակը և հանձնարարագիր տալու լիազորությունը ՏՀՏ-ի պետին փոխանցելու վերաբերյալ որոշման պատճենը ստանալու խնդրանքով: Մինչ օրս պատասխան չի ստացվել: Նույն օրը ստացվել է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի 20.09.2016թ. թիվ 331358/02 որոշումը՝ վարչական տույժ կիրառելու մասին: Որոշման կայացման համար հիմք է հանդիսացել 30.08.2016թ. թիվ 2132164 ստուգման ակտը:

Գանգատաբերը գտնում է, որ Հրազդանի ՏՀՏ թիվ 2132164 ակտը ենթակա է անվավեր ճանաչման հետևյալ հիմքերով.

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 63-րդ հոդվածի 1-ին մասի, «ՀՀ-ում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի, 7-րդ հոդվածի, 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի «գ» ենթակետի դրույթների վերլուծությունից պարզ է դառնում, որ վիճարկվող վարչական ակտն ընդունվել է օրենքի խախտմամբ, մասնավորապես.

ա) օրենքով սահմանված ելակետային տվյալների և գործակիցների ճշտության ստուգում իրականացնելու համար Հրազդանի ՏՀՏ պետը պետք է լիազորված լիներ հարկային մարմնի ղեկավարի կողմից համապատասխան որոշմամբ,

բ) մինչև ստուգումը սկսելու պահը հարկային մարմինը պետք է պատշաճ ձևով ծանուցեր ստուգում անցկացնելու մասին (վարչական վարույթ հարուցելու մասին),

գ) հարկային մարմինը ստուգումը պետք է իրականացներ գանգատաբերի կամ նրա ներկայացուցչի մասնակցությամբ:

Հարկային մարմնի կողմից 10.08.2016թ. կազմված թիվ 2132164/1 արձանագրության համաձայն գործող հանրային սննդի մակերեսը կազմում է 79 քմ: Սպասարկվող տարածքները կահավորված էին սպասքով և գտնվում էին աշխատանքային վիճակում: Արձանագրության մեջ նշված է նաև, որ արձանագրությունը կազմված է գանգատաբերի մասնակցությամբ՝ 2 օրինակից: Այս տեղեկությունները չեն համապատասխանում իրականությանը:

Բացի այդ, արձանագրության մեջ առկա ստորագրությունն գանգատաբերի ստորագրությունը չէ: Ինչ վերաբերում է արձանագրված մակերեսին, ապա հարկային մարմնի կողմից արձանագրված 79 քմ մակերեսը չէր կարող հանդիսանալ փաստացի գործունեության իրականացման մակերես, քանի որ նշված հասցեում շինությունների առկայությունը դեռ չի ենթադրում, որ դրանք փաստացի շահագործվում են որպես հանրային սննդի սպասարկման սրահ: Բոլոր տաղավարների աշխատանքային վիճակում գտնվելու փաստը ևս չի համապատասխանում իրականությանը, քանի որ առկա շինություններից 2-ն արդեն մի քանի ամիս չեն շահագործվում: Միայն սպասքի առկայությունը դեռևս բավարար հիմք չէ տաղավարն աշխատանքային վիճակում որակելու համար:

Վիճարկվող վարչական ակտի ընդունման համար հիմք է հանդիսացել 10.08.2016թ. կազմված թիվ 2132164/1 արձանագրությունը, որն իրականության մեջ երբևէ գոյություն չի ունեցել գանգատաբերի ստորագրությամբ, իսկ դրանում առկա տեղեկությունները գործող սպասարկման սրահի մակերեսի մասին չեն համապատասխանում իրականությանը:

Ելնելով վերոգրյալից՝ գանգատաբերը խնդրում է անվավեր ճանաչել ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Հրազդանի ՏՀՏ 2016 թվականի օգոստոսի 30 թիվ 2132164 ակտը և որպես իրավական հետևանք՝ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի 2016 թվականի սեպտեմբերի 20-ի թիվ 331358/08 որոշումը:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները, եկավ հետևյալ եզրակացության.

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Հրազդանի ՏՀՏ պետի 09.08.2016թ-ի թիվ 2132164 հանձնարարագրի համաձայն Ա/Ձ Սոնա Սիմոնյանի մոտ կատարվել է օրենքով սահմանված ելակետային տվյալների և գործակիցների ճշտության ստուգում: Արդյունքում կազմվել է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Հրազդանի ՏՀՏ 30.08.2016թ. թիվ 2132164 ակտը (այսուհետ նաև՝ Ակտ), որով լրացուցիչ վճարման է առաջադրվել 228.082 դրամ:

Ակտի 1-ին կետով մասնավորապես արձանագրվել է, որ Ա/Ձ Սոնա Սիմոնյանը 27.05.2016թ., 28.06.2016թ. և 25.07.2016թ. Հրազդանի ՏՀՏ է ներկայացրել ք.Ծաղկաձոր, Պահլավունյաց 38 հասցեում 2016թ. հունիս, հուլիս և օգոստոս ամիսների համար հանրային սննդի ոլորտում իրականացվող գործունեության համար արտոնագրային վճար վճարող համարվելու մասին հայտարարություն՝ 50 քմ սպասարկման մակերեսների համար, սակայն 10.08.2016թ. կազմված թիվ 2132164/1 արձանագրության համաձայն ա/ձ-ն փաստացի գործունեություն է իրականացրել 79 քմ հանրային սննդի սպասարկման մակերեսով: Ա/Ձ Սոնա Սիմոնյանի կողմից խախտվել են «Արտոնագրային վճարների մասին» ՀՀ օրենքի թիվ 8-րդ հավելվածի 8-րդ մասով սահմանված պահանջները:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը և հիմք ընդունելով «Արտոնագրային վճարների մասին» ՀՀ օրենքի թիվ 8 հավելվածի, 9-րդ հոդվածի 6-րդ մասի, ինչպես նաև «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 23-րդ և 25-րդ հոդվածների դրույթները արտոնագրային վճարի գծով լրացուցիչ վճարման է առաջդրվել ընդամենը 228.082 դրամ:

Հանձնաժողովը, լսելով գանգատաբերի ներկայացուցիչների և ստուգումն իրականացրած անձանց բերված փաստարկները, ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող ապացույցները եկավ եզրակացության, որ ստուգումն իրականացվել է, ինչպես նաև Ակտի կազմման համար հիմք հանդիսացող ապացույցները ձեռք են բերվել «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ նաև՝ Օրենք) պահանջների խախտմամբ:

Օրենքի 3-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ հրամանի կամ հանձնարարագրի երկու օրինակը, ստուգումն սկսելուց առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ, պատշաճ ձևով (առձեռն կամ փոստով) ներկայացվում է տնտեսավարող սուբյեկտի ղեկավարին կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձին: Վերջինս պարտավոր է ստորագրել 1 օրինակի վրա՝ հաստատելով, որ ծանուցված է ստուգման անցկացման մասին:

Քննարկման ընթացքում պարզվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Հրազդանի ՏՀՏ պետի 09.08.2016թ-ի թիվ 2132164 հանձնարարագիրը սահմանված կարգով չի ներկայացվել Ա/Ձ Սոնա Սիմոնյանին: Այսինքն, վերջինս ծանուցված չի եղել ստուգման անցկացման մասին:

Օրենքի 7-րդ հոդվածի բ) կետի համաձայն՝ ստուգումն իրականացնող անձինք իրենց լիազորություններն իրականացնելիս իրավունք ունեն պահանջել փաստաթղթեր, տվյալներ և այլ տեղեկություններ, բացատրություններ, տեղեկանքներ, որոնք անմիջականորեն առնչվում են իրենց իրավասության շրջանակներում իրականացվող ստուգման նպատակներին:

Օրենքի 9-րդ հոդվածի գ) կետի համաձայն՝ տնտեսավարող սուբյեկտի պաշտոնատար անձինք իրավունք ունեն ներկայացնել բացատրություններ, պարզաբանումներ, հարուցել միջնորդություններ, օրենքով սահմանված կարգով բողոքարկել ստուգումն իրականացնող անձանց գործողությունները:

Քննարկման ընթացքում պարզվեց, որ Ակտի կազմման համար հիմք հանդիսացած 10.08.2016. թիվ 2132164/1 արձանագրությունը ձեռք է բերվել վերոգրյալ իրավանորմերի պահանջների խախտմամբ:

Հարկ է նշել նաև, որ ՀՀ Սահմանադրության 22-րդ հոդվածի համաձայն՝ արգելվում է օրենքի խախտմամբ ձեռք բերված ապացույցների օգտագործումը:

Իր հերթին, «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 18-րդ հոդվածի համաձայն՝ հարկերի հաշվարկման հսկողության և գանձման ընթացքում օրենքի խախտմամբ հարկ վճարողների վերաբերյալ ձեռք բերված տեղեկությունները չեն կարող հիմք հանդիսանալ հարկային պարտավորությունների հաշվարկման և գանձման համար:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 63-րդ հոդվածի 1-ին մասի ա) կետի դրույթներով, որի համաձայն՝ անվավեր է առ ոչինչ չհանդիսացող այն ոչ իրավաչափ վարչական ակտը, որն ընդունվել է օրենքի խախտմամբ, այդ թվում՝ օրենքի սխալ կիրառման կամ սխալ մեկնաբանման հետևանքով, Հանձնաժողովը գտնում է, որ գանգատը ենթակա է բավարարման:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի, «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

Անվավեր ճանաչել ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Հրազդանի ՏՀՏ 30.08.2016թ. թիվ 2132164 ակտը:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ